

El gremi dels "Peraires", i el Beat Maurici Proeta

Torroella, la vila reial tan afavorida pels nostres reis de la casa d'Aragó, va créixer i prosperà a primers del segle XIV. Es llavors quan comencen a establir-se les fàbriques de panyos, indústria que anà en augment, tenint arreu anomenada els teixits de Torroella. El gremi dels «Peraires», compresos els teixidors i els tintorers, anava regit per unes ordinacions aprovades el 23 de juny de 1375 pel rei Pere III el Cerimoniós, amb l'objecte de que la fabricació es conservés bona. Ja en 1383 fou ordenat que els peraires havien de tenyir els panyos precisament en el tint comunal que la vila tenia.

Dos segles després comença la decadència d'aquesta indústria a Torroella, i és llavors quan el torroellenc Miquel Proeta, pertanyent a aquest gremi, va establir-se a Castelló d'Empúries, d'on era filla la seva muller, per a continuar allà la seva professió. En aquesta comtal vila va néixer el seu fill Maurici, el que un dia havia d'ésser beatificat. No volgué seguir l'ofici dels seus pares, els quals havent-lo educat en el sant temor de Déu, sortí un minyó ple de virtuts. Va prendre l'hàbit de Sant Agustí en el convent de Castelló i havent professat, varen enviar-lo, els seus prelats, a Tolosa on el seu saber, ajudat de l'estudi i aplicació, sobressortí meravellosament. Havent acabat la carrera, va tornar al seu poble i volguent prendre el grau de doctor, ho exposà als seus superiors per a que li donguessin l'auxili necessari. Va tornar a Tolosa i va rebre la borla del doctorat. Es dedicà un temps, al ministeri de la predicació i, desitjant un camp més vast i espinós, encara que a costa de la seva vida, anà a Africa a predicar l'Evangelí, principalment a Argel i Túnis.

Després d'haver treballat amb fruit en aquelles terres, va tornar a la pàtria i havent tocat la nau en la que anava, a Mallorca, va estar-se algun temps allí on, en la ciutat de Palma, va contraure una greu malaltia, morint el dia 20 de febrer de 1546. La vila de Castelló d'Empúries, celebra en aquesta data, la festa en honor al seu paísà, quina imatge es venerava en un altar de la Catedral.

El Beat Proeta era patró dels tintorers de Barcelona per aquest miracle que se li atribueix: Essent encara jovenet i abans d'entrar al convent, el seu pare sortí de viatge i va encarregar-li que tenyís certes peces de determinats colors. Maurici, entregat a les seves meditacions, quan el pare va estar de retorn, encara no havia complert l'encàrrec; per estalviar-se renys, va barrejar tints i peces i davant dels ulls del pare va treure cada peça del color que li tenia assenyalat.

Heus aquí la història d'un sant varó, descendent de família torroellenca, que si no vegé la llum en nostra vila, fou amb motiu de la decadència que sofrí la fabricació de teixits, a Torroella, a primers del segle XVI.